

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marjiti listi in Kalendar Srca Jezusovoga. Cena pri skupnem naslovu na dom 25 D., na posameznih vrstov 30 D., če se cela naročnina naprej plača do 31. marca. Če se pa plača po 31. marcu, je pri skupnem naslovu cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. listi in Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vrkup 4 dolare. Naroči se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske Krajine

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 per: 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30%¹⁰ popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popasta.

Rokopisale ne vračajo.

Sraka s pavovim perjem.

Pripovevst pravi, da si je sraka ednok nakradnola pavovo perje i si znateknola v svoje, da bi lepše izgledala. Ravnotak so napravili nedavno naši dični demokratje.

Ta stranka je najpre prišla v jako neprijetno zadržgo. V Belgradu je nihče več nešče poglednoti. S svojim nepoštenim delom so prišli vsrem prek grla. Med narodom pa nemajo tūdi nikše zaslonbe, k vekemsi se jih ešče drži kakšni posli gospod, ki zavolo svoje gizde nešče tam biti, kde je naš priprosti a pošteni polodolavec. Da bi se konči nekoliko rešili s toga težkoga položaja, so v novejšem časi začeli veliko kotešeranje med ljudstvom. Pri tom se poslužujejo vsej, tūdi nepošteni, sredstev. Tak so napravili nedavno v Vučoj gomili.

Tam je eden vekši log grofa Szaparija, šteroga bi radi kúpili siromacije v Vuče gomile. V začetki letošnjega leta pa je te log natihoma kúpo brat upravitelja grofskoga veleposestva v Soboti, g. Jelovška, ki je hodo po našem Goričkom kortešeratu za radikalno stranko. Oblubilao je našim siromaškim Goričancom pri kortešeraciji nebena na zemli šlo pa se je samo za to, da se prikopa do politične valanosti, da bi potom ležej s posredovanjem svoje štranke kúptivo loge i je krčo. Te gospod je že lansko leto kúpo 100 plúgov loga v Szaparijovoj gošči poleg Tešanovec, či ravno bi svoj betyar buter lahko vse na hrbti odneso, kda je prišeo k nam. Njegov brat šteroga dela v Celji so nam dobro znana, je samo finta.

Po začasni zakonski določbaj se smejo odavati samo menši logovje na veleposestvaj. Pravico kúptiti majo najpre siromaški agrarni interesenti v okoliški občin, potom premočnejši vertovje v istih občin, nato občina v svoje občinske namene, zadruge i druge dobre naprave in nazadnje, kda že odtej nieden nešče kúptiti, sme kúptiti posamičen bogat človek, a mora biti polodolavec.

G. poslanec Jerič, poznajoč zakon i znajoč da bi siromaški agrarni interesenti radi kúptili te šume, so itaki delali proti toj odaji. Medtem so se pri niji zglasili tūdi zastopniki občine Vuča gomila. Trbelo je hitro delati, ar je bila nevarnost, da se ta pogodba proti zakoni potrdi, kak je to šlo dozđaj pri odavanji šum v Slovenskoj krajini.

Poslanec Jerič so itaki za občino napisali vse, ka je bilo potrebno, dali občinskomi zastopstvi, da je podpisalo i odposlalo na pristojne urade. Poleg toga so g. poslanec pismeno intervenirali. Njihova intervencija se glasi:

AGRARNI DIREKCIJI v Ljubljani.

Občina Vuča gomila (srez M. Sobota) mi je poslala vlogo, v kateri me prosi, naj na merođajnih mestih posređujem, da se pogodba, s katero je nek Jelovšek, brat upravitelja veleposestva grofa Szapary od istega veleposestva kúpil večji kompleks (396 oralov) šume, ki se nahaja v okolišu Vuče gomile, ne potrdi in se tako revežem imenovane občine, ki ponujajo še več za gozd ko g. Jelovšek, omogoči priti do prepotrebni gozdov in kuriva. Občina sama bo tudi zaposlala, da pogodbe ne potrdite.

Prosim v imenu revežev te občine, da ugodite njhovi prošnji. Gornji, hriboviti del Prekmurja je namreč zelo gosto naseljen in vsled velikih kompleksov veleposestniških gozdov jako reven. Dokaz tega je dejstvo, da gre vsako leto iz teh krajev do 12 tisoč ljudi na sezonsko delo v Slavonijo, Baranjo, Vojvodino in druge kraje.

Prosim nadalje, blagovolite imeti zadevo v evidenci in podrejene organe na to opozoriti, da se ne bi pogodba kje neopazeno zmuznila skoz urad.

V slučaju, da bi se uradno podpiralo to špekulacijo, bom podvzel primerne korake tukaj

Jako skrbijo za nas.

Eden gospod od veleposestva v Beltincih so hodili po naši vesnicaj i prigovarjali gospodom županom, naj podpišejo edno prošnjo na agrarno direkcijo, v šteroj se prosi, naj se dopusti našim agrarnim interesentom, da smejo plačati arendo za grčovsko zemlo.

— Ka pa, či za več let pride vkúper plačilo, pa je naši siromaki ne zmoroje? — so pravili omenjeni gospod . . .

Ka so dosegnoli s svojim prigovarjanjom, ka ne, za to se ne brigamo dosta, mislimo pa, da se med našimi gospodi župani ne najde niti eden takši, šteri bi v imeni svoje ve si proso naj se nam dovolj plačati te, da je to ne potrebno. Da bisamo tista plačila zmogli, štera moramo

pri ministrstvu in tudi v Narodni skupščini.

Blagovolite i tokrat sprejeti izraze mojega globokéga spoštovanja.

Belgrad, dne 8. febr. 1928.

IVAN JERIČ I. r.

S približno istov vsebinov sta šle pismeni intervenciji na Okrožni agrarni urad v Maribor i na agrarno ministrstvo v Belgrad.

Od agrarne direkcije je prišeo odgovor, šteroga v celoti ne bomo objavljali, nego samo nešterne odlomke: . . . zadevo ne smatramo niti za diskutabel, ker bi bilo hudodelstvo napram ubogemu ljudstvu, ako bi se kaj takega dovolilo.

Sedaj, ko ste me opozorili, ni več nevarnosti, da bi se stvar „zmuznila“ ker sem dal nalog, da se mora ta spis, čim bo prišeo od mariborskega urada, meni osebno predložiti, nakar Vas bom nemudoma obvestil.

V Ljubljani, dne 12. II. 1928.

GUSTAV GOLIA
agrarni direktor.

Od okrožnoga agrarnoga urada pa je prišeo i na občino i g. poslanci Jeriči sledeči dopis:

Štev. 936/28.

Maribor, dne 9. marca 1928.

Občinski urad, Vuča gomila.

Tuk urad je prejel od naslova dve poročili, v katerih se omenja, da je veleposestvo Szapary iz Murske Sobote, oziroma neka banka prodala gozdne komplekse v Vučji gomili nekemu Josipu Jelovšek.

Obvešča se naslov, da tuk urad ni do današnjega dne sprejel nikakih tozadevnih kupnih pogodb in tudi ne prošnje, da bi

se takšna kupna pogodba potrdila.

V slučaju da takšna prošnja pride, se cela stvar dostavi višjim inštancom z Vašimi vlogami vred v kompetentno rešitev.

O tem obvestilo g. narodnemu poslancu Ivan Jeriču z ozirom na njegovo vlogo z dne 3. II, 1928.

Šef urada: Inšpektor
GREGUROVIČ I. r.

Poleg toga so g. Poslanec Jerič ešče opomenoli zastopnika grofa Szaparija g. Valyija, da Vučegumilančarje ščejo več dati za šumo kak g. Jelovšek i bi oni kvar napravili grofi, či bi podpisali to falejšo pogodbo.

To so dejstva štera kažejo, da so g. Jerič napravili vse, da občuvalo šumo Vučegumilančarom ne samo za zdaj, nego tūdi za bodoče. Dobro to znajo demokratje, ar je eden njihove sorte tūdi poslanca na nedostojen način, javno na cesti zato napadno, zakoj so proti, da bi Jelovšek kúpo sumo. Znajo to dobro tūdi Vučegumilančarje. Njihov župan je g. poslanci poslao sledečo zahvalno pismo:

Velecenjeni gospod

IVAN JERIČ nar. poslanec
v Belgradu.

Na Vašem cenj. dopisu z dne 27. jan. 1928. vam najprvič najtopijeje zahvalim v imeni vsej občanan in vam tudi poročam, da še gotovo nikdar ni takše pismo došlo v našo občino, da bi je s takov polno ljubeznostjov sprijali kakor sedaj to.

Nadalje vam poročam, da smo naredili novo „Izjavo“ za vas, katero vam sedaj priloženo pošiljamo, in tudi prosim g. nar. poslanca v imeni vsej občanan,

rešiti! Gospodi od veleposestva pa vljudno damo na znanje, naj se nikaj ne bojijo za toga volo, kak rešijo arendo naši agrarni interesenti, ar so tej vredo že vložili v agrarni zadržgi in tām tej penezi ne da se ne zgibijo, nego ešče interese nosijo. Dodamo ešče samo to, da plačamo, ali samo te, gda bo to zakon želo, ne pa urednikom veleposestva!

Vse je mogoče?

To bi najpre lejko pitali od gospodov, šteri majo kaj opraviti s kontrolov našim šum. Kre Ledave, poleg Nedeliške meje so že pred tremi leti posekali log, ali na novo se je do zdaj ne nasadilo nikaj. Tam, gde je prle lepa šuma rasla, zdaj, — kak je to negda sveta — Bog Adami naznana, — zemlja samo trnje in šče-

talje rodi, na mestoma pa nekoliko trave za veleposestniško čredo.

Kelko lepi prošnji so že vložili Nedeliščani, da bi tūdi oni dobili faleček pašnika tam, gde se zdaj veleposestniški junci pasejo, ali zobston je vse. Uradno se pravi, da se prošnja nemre rešiti, ar je ta zemlja za šumo, ne pa za pašo, v istini pa je ta šuma takša šuma, na šteri se že tretje leto gospodski biki i teoci pasejo.

Nedeliščani zagvisno ne bi meli nikaq proti tomi, če bi se te prostor, kak to zakon veli, znova nasado, ali to lj po pravici peče, če vsaki den morejo gledati, da se pred nosom naše oblasti krši zakon i se podprejo ljudje, proti šterim se je v interese države i siromaškoga naroda skleno agrarni zakon!

da bodite kre nas, podpirajte naše revne občane na tem polju, naj dobijo v svojo last to šumo, ker je to res jako potrebno našoj občini. Druge občine so že skoron vse dobile agr. zemljo, samo glih naša še sploh nič, sedaj pa kedaj jeste prilika, bi si pa drugi obrnoli na svoj hasek! In da naš narod hoče plačati, kakor je razvidno po zadosta dobroj ceni.

Prosim g. nar. poslanca naj nam pomagajo po mogočnosti, in se bodo sigurno odprle oči našega ljudstva za prihodnje... na koj bom tudi jaz gledal v polni moči in celo glasno kričal ljudstvi: Predramite se iz sna temne noči! Što je kre nas kre tistoga srno mi!

V Vučji gomili, dne 1. febr. 1928.

HORVATH ŠTEFAN I. r. župan.

Iz tej pisem je razvidno, da so včinili g. poslanec Jerič vse, da rešijo šume našemi ljudstvi i da so tudi dosegli, ka po zdajšnji zakonaj poslanec v takšoj zadevi zmore dosegnoti. Da bi šumo lastnik musaj morao odati k tomi ga nemre nihče prisiliti, nego to da nesmi nihče drugi kupiti kak samo tisti šterim po zakoni ide, to so pa poslanec dosegnoli.

Zakaj pa so ne oni šli v Vučo gomilo kortešerat? Zato ne, ar prvoj vrsti iščejo pravice lüstva i ar majo dosta dela i ne vtegnejo.

Zdaj pa čtite i poslušajte, ka so k tomi napravili demokratije:

Štiri mesece po tistom, kda je bilo že vse napravleno, so zbobnali v svet, da bodo meli spravišče v Vučo gomili kama naj pridejo vsi, ki bi radi meli, šume. Pozvali so celo Moravčare, Ivančare i z drugi dsešnji vesnic.

Bilo je tam guča od logov od toga, da našiva poslanca nikaj ne delata i tak dale. Le kda so Ivančarje ugovarjali, so začeli gospodje, demokratije malo pomenje.

Pitamo samo, ka so demokratije napravili za naše siromake? Pogodbo so sklenoli, kda je bio njihov vojšiteo Žerjav minister za šume, z zagrebečkimi trgovci, za milijon dinarov, da bodo smeli tej po miloj voli sekati naša loge. Bratili so z dr. Nemethijom, šteri je šteo milijone zaslužiti pri agrarnoj reformi na račun naši siromakov. I g. Koder, šteromi se je v Vučo gomili samo cedio od dela za narod, je pobilao našim agrarnim interesentom pisma z lastnim podpisom, kde je nje silo, da morajo kupiti zemlo, i bi se njim tak zgodilo kak vnoгим drugim ki so svoje peneze notri vdarili i plačivali drage interese, poleg toga pa ešče, arendo pa porcijo kak drugi. Dokaz neizmerne nesramnosti je, či ešče takši ljudje majo obraz stopili pred narod s pitanjom agrarne reforme.

Čuli smo tudi praviti, da so Vučegumilančarje prej vervali, ka so njim demokratije prazni otrobov navezali. Či je to istina, potom je za Vučegomilančare pravična samo dvoja sodba: najmre, ali so kak nespamenti i s svojimi glavami ne mislijo, nego vse verjejo ka s čim je demokratije farbajo: ali pa nevejo niti telko poštenja, da bi to držali, ka pred nekaj meseci obečajo tistomi, ki njim je dobro včino i preprečo da že zdaj Jelovški ne sekajo tisti šum.

NEDELA.

(Po risalaj štrta.) V tisti časaj, gda so vnožine obsipale Jezusa, da bi poslšale reč božo, je on stao poleg Genezeret jezera. I vido je dve ladji otajšaji i kre ribarje; ribiči so pa izstopili i prali mreže. Stopo je v ladjo, štera je bila Simonova i ga je proso naj jo odrine malo od kraja. I sedeči včio je vnožiao iz ladje. Gda je pa henjao gučati, pravo je Simon: »Pelaj na globočino i prestrite mreže vaše za lovljenje.« I Simon je odgovoro i pravo: »Vučnik! Vso noč smo delali i nika ne vlovili; nego na reč trojo razprestrem mreže.« I gda so to včionoli, zajali so vnožiao rib, mreža njuva se je pa trgala. I skimali so tovarišom, šteri so bili v drugoj ladji, naj

njim pridejo pomagat. I prišli i napunili obe ladji, tak da sta se malo ne pogražali. Gda pa je Šimon Peter to vido, spadno je k Jezusi na kolena govoreči: »Gospodne odidi od mene ar sam grešen človek!« Groza je obišla njega i vse šteri so bili z njim nad vnožinov rib štero so vlovili. Ravnotak Jakoba i Janoša, sina Zebedejova, šteriva sta bila Simonova tovariša. I Jezus je pravo Simon: »Ne boj se; od zdaj naprej boš lovio ljudi.« I potegnoli so ladji k kraji, ostavili vse i šli za njim.

Navuk: Dober Bog ne vaga naši del po tom kelko smo napravili, nego po duhi s šterim opravljamo delo.

Murska Sobota.

— Higijenska razstava se jako lepo razvija. Preminočo nedelo je bila slovesna otvoritev, štere se je udeležila velka vnožina šolske dece i tudi drugoga občinstva z godbov. V obhodi so deca nosila pomembne napise od treznosti i zdravstva. Na gimnazijskom dvorišči je bilo slavnostno zborovanje, gde je zastopnik društva za gojitev treznosti v Soboti povdaro posebno potrebo po zdravstvenom domi. Po večeraj se vršijo predavanja v Dittrichovoj dvorani ali v gimnaziji o zdravji, kak smo to že v zadnjol številki v sporedi objavili. Lüstvo z zanimanjem hodi gledat to razstavo posebno ešče šolska deca štera prihajajo iz vsej krajov pod vodstvom svoji gospodov i gospodičin vučitelov i vučitelice. Na razstavi se odavlejo tudi vse vrste brezalkoholni pijač. Ludem toplo priporočamo, da si ja vsi ogledajo to razstavo, šteri morejo tudi, naj hodijo k predavanjom.

— Razstava risb i ročni del naši gimnazijski ditakov i dijakinaj se odpre v nedelo 24. toga meseca ob 9. včiri predpoldnevom. Što se zanima za razvoj i napredek sobočke gimnazije, nesme zamuditi te prilike. Razstava ostane odpreta do 28. junija, vstop je vsakšemi dovoljen brezplačno.

— Čebelarsko društvo se je ustanovilo v Soboti v nedelo 10. ju-

nija. Za predsednika je zvoleni g. Eugen Antauer, šolski vodja na Tišini. Gojitev včelarstva nam samo haske nosi, zato ustanovitev takši društva kak najbolje toplo pozdravljamo.

Slovenska Krajina.

— Lepa knjiga. Naš domačin gospod kaplan Franc Kolenc je pred kratkim v Maribori izdao jako lepo povest „Pont-des-artska-beračica“ ali „Odpoved nesrečne žene.“ Ar je povest istinsko lepa, je bila na Štajerskom toplo sprejeta i jo lüstvo rado kupuje. Tem bole toplo jo moramo mi sprejeti, ar jo je izdao naš domači rojak. Košta samo 12 Din. Dobi se v „Prekmurskoj tiskarni“ v M. Soboti, pri g. trgovci Osterci v Beltincaj i pri pisatelji samom v Gomilicaj. Kupite jo kem prle, da mogoče ne bi bilo prekesno.

— Cankovska fara je prošila od države za brezobrestno posojilo v višini 3 milijone Dinarov, da si konči nikelko opomore po strašnoj nesreči, štera je jo zadela zavolo toče. Dobro bi bilo, da bi država tem nesrečnim občinam tudi na te načia priškočila na pomoč, da bi dala lüdem slüž. Potrebne bi bile ništerne nove šole, ceste mostovi i tak naprej. Kaj takšega je itak dužnost države, da napravi zdaj pri toj nesreči bi pa meli ljudje od toga tudi jako velko pomoč.

— Toča mrtveca odkrila. Nesrečen Ludvik Novak iz Kostanovec, šteroga so financari pred dobrim mesecom strelili pa so ga te ne mogli najti, je bio zdaj najdeni, gda je toča silje do gologa pobila. Mi smo proti tomi, da naši ljudje hodilo švercat, ar si s tem samo velke kaštige spravijo, večkrat pa plačajo to svoje delo tudi z življenjom. Smo pa tudi proti tomi, da finančni stražniki pri vsakšoj priliki či koga nemrejo zgrabiti, na slepo srečo strelajo. Da ništerni naši siromaki ljudje hodijo švercat, je kriva tomi naša državna uprava. Teško se dopove človeki naj ne hodi prek meje kupvat, či pa vidi, da je tam kakši predmet dvakrat ali petkrat falešji kak pri nas. Zivljenje naši ljudi je pa nam ešče vsigdar drago i je bomo bračili.

Vidov den.

Pri nas svetimo god svetoga Vida 15. junija. Po pravoslavnom kalendaru pa, šteroga se držijo ešče naši Srbi, obslüžavlejo te den kak tudi vse druge dneve celoga leta, 13 dni sledi. Uradno majo že vsešerom v Srbiji naš kalendar nego cerkveni svetki se vršijo ešče po starom kalendaru. Tak obslüžavlejo oni svetek Novoga leta, Božič, Vüzem i tak naprej vsigdar dva tjedna po našem katoličanskom svetki. Pripravla se pa tudi pravoslavna cerkev, da spremeni svoj kalendar i bomo tak v kratkom časi meli oboji ednaki kalendar i svetki naši kak pravoslavni spadnejo na isti den.

Zakoj volo je znamenito Vidovo?

Vsi znamo, da je kmečkemi ljudstvi nikak ne povoli, či država ravno v takšem časi, gda je na polaj največ dela, postavi celi kíp svojji svetkov. To pa zato ar tudi na državni svetek nėsmitjo ljudje nikšega dela opravljati na polaj.

Naša država je v tom pogledu ne postavila vnoغو svetkov. V glavnom sta pri nas dva državna svetka i to na

Vidovo i 1. decembra, gda država sve-ti den zedinjenja Srbov, Hrvatov i Slo-vencov v ednoj, samostojnoj i od niko-ga odvisnoj državi to je v Jugoslaviji.

Na Vidov den se pa obhaja v glavnom spomin, na tri ali pa tudi na štiri znamenite dogodke šteri so v zvezi z zgodovinom naše države.

Prvi spomin na takši dogodok je

Bitka na Kosovom poli,

štera se je zvršila na Vidov den 15. junija 1389. po našem kalendaru. To je bio nesrečen boj Srbov proti Törkom na šörkom poli sredi južne Srbije. Te den so bili Srbi premagani od Törkov i so bili po tom skoro več kak 500 let njuvi robi.

Ta bitka je napravila po celom sveiti jako globoki vtis, Srbi sami se pa ešče dnesden spominjajo toga dneva, ar so se v toj bitki silno junaško bili, i čitüdi so bili od vnoغو močnejše vojske premagani, so nigdar ne pozabili na svojo slobodo. Tak dugo so ne mirüvali, dukeč so si ne nazaj spravili lastivne slobodne države.

Kak se je vršila ta bitka?

Srbski goslarji ešče dnesden v najrazlazličnejši pesmaj opevlejo to bitko i se spominjajo tej stari znameniti časov.

Po tistom časi, gda so Törki zavzeli Carigrad, njim je gratala odpreta pot med krščanske narode v Evropi kama so hodili ropat. Nego pot je vodila Törke prek po imanji i državi srbskoga lüstva. To lüstvo je pa bilo jako žilavo i bojevito i je nikak ne štelo püstiti, da bi Törki pri nji ropaji, ali pa hodili prek njüve zemle ropat v druge države. Pri vsakšoj priliki so se Törkom proti postavili. Zato je skleno törski sultan Murat, da Srbe ednok dobro pobije. Zbrao je strašno veliko vojsko i se je napoto proti malo-j Srbiji.

V Srbiji je vladao v tom časi knez Lazar, šteri je tudi zbrao okoli sebe vse domače velikaše i se je s prec velkov vojskov napoto proti sultani. Na Kosovom poli sta prišli obe vojski vküp. Včasi v začetki se je pa skrivoma prikradno v törski tabor srbski junak Miloš Obilič i je sultana do smrti smekno. Včasi po tom djanji je gratala v törskom tabori velka zmešnjava, nego sultan je meo seov dva sina i vse velikaše, šteri so včasi ednoga sina zvolili za povelnika i se z vsov silov vrgli na Srbe. Oboji so se bili strašno, kak tigri. Že so Srbi bili na bogšem, gda so samo ednok dobili Törki nove

čete na pomoč i so Srbe, šteri so nindri za seov nikše pomoči ne meli več, na tom poli premagali.

Törkom je prišao v roke tudi knez Lazar i drugi srbski velikaši, štere so vse vmorili, poleg mrtvogga sultanovoga tela, vse druge zgrablenice so pa odpelali seov v Malo Azijo.

Törki so bili po toj bitki sami tudi tak zdelani, da so nikam ne vü-pali naprej iti nego so se povrñoli nazaj v Malo Azijo. Tak so narodi po Evropi mislili cilo, da so bili Törki premagani i se je na priliko na Francuskom ešče vršila v Parizi zahvalna slüžba boža za to, da so Törki ne zmagali krščanske vojske.

Nego od zljaj naprej se je začno-lo žalostno törsko vladanje i ropanje po vsej krščanski krajinaj tak tudi po naši slovenski, hrvatski i tudi vö-grski krajaj.

Srbi so se pa oslobodili od Törkov ščista komaj leta 1918. pod vladanjem kralja Petra. To bojno naši ljudje ešče dobro pomnijo, gda so se bili Srbi, Bolgari, Črnogorci i Grki proti Törkom i so je potisnoli z Balkanskoga polotoka nazaj v Azijo. Preci slobode so pa življali Srbi tudi že prvle, ar so nikak ne šteli prenašati törskoga gospodstva nad seov.

— **D. Lendava.** Vpisovanje v državno meščansko šolo za šolsko leto 1928/29. se vrši dne 29. junija 1928. od 8. do 12. ure. Šolska oblast je dovolila, da se od dijakov smejo pobirati podpore do 20 Din. za učila in knjižnico. Što more, naj prestovolno prispeva, da se zbirka spopui.

— **Invalidi,** šteri želejo dobiti legitimacijo za polovično vožnjo, naj se zglasijo pri invalidski organizaciji v Soboti poleg špitala i to v sredo ali v nedelo predpoldnevom, gda so uradne ure te organizacije.

— **Plemenski konžari.** Oblastni odbor mariborske oblasti je dobo telko prošnje za podelitev plemenski konžarov po znižanoj ceni, da nikak neđe mogao vsem prošnikom spuniti njihve prošnje. Vsakša krajina dobi nikelko tej konžarov, novi prošeni pa naj nišče več ne pošle.

— **V nedelo 24. junija** bo ob 11 vori pred poldnevom bo v Soboti na higijenskoj razstavi predavanje za naša društva i naše ljudi, po poldnevi bo pa meo po večernici g. dr. Gregorc predavanje o trahomi, potom bo pa ustanovitve društva za narodov zdravje. Zato naj te den kem več ljudi obišče to kristolno razstavo v sobč-

koj gimnaziji.

— **1. julija idemo v Ljubljano** na Stadion, gde bo letos največja Orlovska prireditve. Vsakši ma pravico do polovične vožnje. Doma kipi na štaciji celo karto, štero da štempelati, na Stadionu v Ljubljani pa dobi potrdilo, da se je udeležo prireditve i se lahko potom s starov kartov i tistov pravcov kšenki domo pela. Člani i članice Orla pa dobijo na svojo orlovsko izkaznico četritinsko vožnjo. Vožnja do Ljubljane i nazaj pride od nas blüzi 80 Din polovična, četritinska pa samo okoli 40 Din. Naši ljudje bodo šli z domi v soboto po Petrovom najkšnej s tistov železnico, štera ide ob dvema po poldnevi iz Soboti, bogše je pa či idejo že zajtra ob 5 vori iz Soboti. Za prenočišča se pa naj javijo naši ljudje v Ljudskom domi pri Slovenskoj Orlovskoj zvezi, gde dobijo vse potrebna navodila.

— **Čuvajte svoje male prašičke!** Da te meli vsigdar zdrave, debele i črste prašičke, kupite redilni prašek »MASTELIN«. Za male peneze dobite i si prišparate vnojo. Pakeci koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din. — Glavna zeloga A. Kosec, Maribor.

Krv v Belgradi.

Poslanci Pavle Radič i Gjuro Basariček do smrti streljeni. Štefan Radič, Pernar i Grandja ranjeni. Strelao je na nje črnogorski poslanec Puniša Račić v nar. skupščini.

V sredo, 20. junija je tekla krv našem parlamentu. Dva Radičoviva poslanca sta mrtviva. Basariček je na mestu mrtev vkup spadno, Pavle Radič je pa pol vore po doblenom strelu v špitali mro. Štefan Radič je ranjeni v červo i se ešče nemre znati, či ostane pri življenji. Strelao je na te poslance črnogorski poslanec, šteri je po svojem jeziki sam Hrvat i je bio proti zdajšnjoj vladi. Vlado pri tom deli nikša krivda ne zadene ar je to včino eden nepremišleni človek nagle i vroče nature. Vsi ranjeni se zdravijo na državne stroške. Familije vmorjeni poslancov bo podpirala država. Vlada je izrazila sožalje strankam i familijam nesrečni i naš krao je sam obiskao nesrečne ranjence. Puniša Račića so žandari že prijali, odpelali v temnico Glavnjačo i pride pred sod.

Kak je prišlo do te krvi v našem parlamentu?

Što je nikelko pazo kak se razvija politično življenje, je vido da kaj dobrog nemre priti iz toga. Istino moramo povedati, da sta Pribičević i Radič sama tirala druge do toga, ka se je zgodilo. Mi smo proti tom, da bi što z revolverom iskao pravico i to je obsodila tudi vlada sama. Nego v parlamentu je vlada že na sveti nikaj pametnoga več ne mogla delati ar so ljudje kak Pribičević, Radič i Pucel toga ne pustili. Radič je cilo vsakšemi tak še nedostojne reči v obraz povedao, da je tudi najbolje mérnoga človeka razdražo. Vse je pa stalno huljskao Pribičević sam, šteri je iz krvavoga parlamenta zdrav prišao. Do strelanje samoga je pa prišlo tak, da je poslanec Radič predlagao prejšnji den, naj Radiča preiščejo či je pri zdravoj pameti ali ne. Kakpa, da toga predloga od vročega Črnogorca ne sprijao skupščinski predsednik. Radičevce je pa to vnesedno strašno razdražilo. V sredo je meo Radič govor, pri šterom so nlemi Radičovi i Pribičevićovi poslanci vnojo zmes kričali dukeč je ne prijaio za levorver i petkrat strelao na pet poslancov.

Mi odkrito povemo, da so pri tom deli ne neđužni ne Radičovi i Pribičevićovi poslanci Račić pa kakpa tudi ne. Vlada je izdala naredbo, naj bo po vsjoj državi red i mer.

To je eden spomin na Vidov den, drugi je pa

Atentat v Sarajevi

leta 1914. tudi 28. junija. Srbija se je sama oslobodila od divji Torkov i je štela živeti slobodno življenje nego austrovogrskoj državi je to nikak ne bilo po voli. Moramo po istini povedati, da je austrovogrška država delala staroj Srbiji veliko krivico. Tak kak da bi se ta država bojala male Srbije, njoj je nikak ne štela pustiti, da bi se malo razširila i bila samostojna država. Posebno po tistom, gda sta Austrija i Vogrška zavzele Bosno i Hercegovino so vsikdar gučali da bi bilo potrebno tudi Srbijo spraviti pod to oblast. To je kakpa Srbe, šteri so že od nigda šteli meti svojo samostojno državo, strašno čemerilo. Posebno čemerilo so bili na Austrijo srbski dijaki i srbska mladina.

I zavolo toga se je tudi zgodilo da je leta 1914 zgubio v Sarajevi življenje Austrijski prestolonaslednik Ferdinand, šteri je bio v istini pri tom deli ščista neđužen. Istina je, da je bio srbski dijak tisti, šteri je strelao Ferdinanda, istina je pa tudi, da je Srbija pri tom

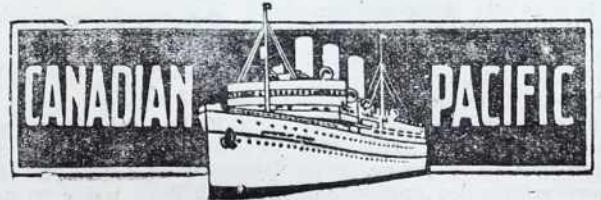
deli nikaj ne bila kriva. Krivi so bili tisti, šteri so delali poleg srbski mej velke vojaške vaje, samo zato naj bi Srbijo razdražili i so poslali Ferdinanda v Sarajevo samo zato naj bi se njemi kaj zgodilo, da bi tak lahko te proti Srbiji z bojnov nastopili. To se jako lepo vidi tudi s toga, da so meli avstrijci okoli Sarajeva velke vnožine soldačije, za obrambo Ferdinandi so pa določili samo par volakov.

Tudi to je eden važen spomin na vidov den s šterim so bili posešani prvi začetki velke boine i po toj bojni je zrasla velka i močna Jugoslavija.

Mir i ustava naše države.

Vidov den je tudi spomin, gda je naš parlament sprijeo leta 1921. prvo ustao za celo našo novo državo. Naša stranka je v tistom časi glasovala proti toj ustavi, ar ta ustava ne prizna različni krajno po narodnosti. To je centralistična ustava nego itak so to prvi zakoni v našoj državi kakše mora meti vsakša država či ščejo meti doma red i mér. Vidi se pa, da so že tudi tisti pripravljeni, da se spremeni ustava, šteri so prvle najbolje kričali proti nam i delali za to ustavo.

V KANADO Z

Med 20. junijom i 5. avgustom za

polske delavce, služkinje, družine polodelcov.

Samo 4 dni na odpretom morji. Najhitrejša i najbogša zveza prek Hamburga, Antverpena, Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsakšo nedelo.

Informacije glede vozni cen, vizuma, prtljage, predpisov zavolo vseljavanja v Kanado i v Združene države davle

CANADIAN PACIFIC zastopstvo za SLOVENIJO
JOSIP ZIDAR (IX) Ljubljana
WILSONOVA (Dunajska) cesta 31.

Politične beležke.

Jaj, jaj! V demokraskoj Domovini eden nikši naš domačin strašno toži, da se je zdaj že svet ščista napak obrno kak mammo v vladi tudi mi ednoga svojega ministra. Posebno velke krivice se prej godijo zdaj pri nas tistim, šteri so prišli z drugi krajov k nam. Najbogša demokraska inteligenca se prej šče zdaj trumoma odseliti od nas. I to bo za nas grozovito škoda. Tak zdihavle te naš demokraski domačin milo v dugom praznom članki. Mi pa pravimo: Joj, da bi se to bar zgodilo! Da bi vsi tisti odšli od nas, šteri so z nami ne zadovolni. Ešče bole pa, da bi vsi tisti odšli, s šterimi smo mi ne zadovolni. Joj, kak bi pa ešče to lepo bilo! Vsem demokratom rožice potrosimo na pot samo idejo naj od nas, pa škoda naj nam povrnejo, štero so nam napravili.

Zahvala.

Za iskrena sočutja ob smrti svoje predrage žene

MARIJE ZELKO

se najtopejše zahvalujem vsem znancom, šteri so nam pomagali pri njenom dugom betegi, kak tudi vsem, šteri so jo obiskali pri mrtvečkom odri i jo v tak lepom redi sprevodili k večnomi počitki.

Vsem moja prisrčna zahvala.
Črensovci, 10. VI. 1928.

IVAN KRAMAR
i ostala deca.

Dober kovač

šteri ma tudi izpit za dvorbo parni kotlov dobi dobro službo. Plača bo po dogovori. Zglasiti se je pri

Upravi veleposestva
D. Lendava.

150 močni delavcov

i edna kuharca dobijo dober služ. Zglasiti se je v posredovalnici dela v M. Soboti, poleg špitala.

Kodaji 14 plügov zemle

jako rodovitne i to njihve travniki, gošče i lepi sadovnjak. Posestvo leži na lepom, prijaznom krajl na Murskom poli. Več se zvedi pri

ŠKRGET ANDREJI
KRIZEVCI pri LJUTOMERU.

Poslanska pošta

Več prehodov za dvolastnike kre madžarske meje.

Pri nas je se te dneve müdila vküpana naša i madžarska obmejna komisija, šteroj je zavüpano, da vredi i določi, kde bodo smeli hoditi tisti, ki majo na oba kraja meje svoje imanje, kde tisti, ki majo kakše gospodarske opravke v bližini prek meje i na zadnje prehode, kde do smeli prestopiti mejo tudi drugi, nego to samo s potnimi listi, ne pa z obmejnimi ali dvolastniškimi svedočanstvi.

Vreditev tej zadev je bila že krvavo potrebna. Neizmerno je bilo naopačno posebno za tiste, ki majo na oba kraja imanje. Morali so dostaktar cele vüre duge vanjke delati, či so šteli priti na svoje pole, štero je bilo par minut daleč, samo ka na ovkraji meje.

Našiva gg. poslanca, k šterima je dozday prišlo dosta pritožb od prebivalcov kre meje med našov i madžarskov državov, sta te prilike ne zamüdila i sta posredüvala, da so žele ljudstva posluhnjene. Prehodov bo dosta več kak je dozday bilo.

Važna izjava ministra za prosveto.

Po finančnem zakoni za tekoče leto, mora minister za prosveto ešče pred koncom šolskoga leta doprinesti naredbo, kde odredi, štere gimnazije ostanejo osemrazredne i štere se morajo znižati na štiritrazredne. Ar ta odredba naskori zagledne beli den, sta našiva gg. poslanca hodila k ministri prosvete i ga prosila naj naša gimnazija ostane popuna. G. minister je bio tak lübeznivi i je dao izjavo: „Ja ču se lično zalagati za vašo gimnazijo, da če ostati potpuna.“ Po našem se to pravi: Jaz se bom osebno zastavlaio za vašo gimnazijo, da ostane popuna.

Podpora za zidanje i prizidavanje šol.

V letošnji potrošaj je za podporo na zidanje novih šol i prizidavanje bilo v začetki določeno samo za Bceno i Srbijo. Tam najpre ešče jako malo šol majo. Poslancom Jugoslovskega kluba se je posrečilo, da se bo ta šuma delila za zidanje šol po celotni državi. Iz te šume pride na Slovenijo 200 jezero Din. Našiva poslanca sta se pobrigala, da od te šume priličen deo pride v Slovensko krajino.

Okrožno sodišče v Murski Soboti — okrajno sodišče pri Gradi.

Med drugimi točkami programa naše Ljudske stranke je tudi to, delati vsikdar na to, da kak največ penez pride v naš kraj i kak najmenje odide inan. Poleg toga pa tudi to, da se morajo različni uradi razdeliti tak, da mi dobimo telko uradov kelko nam ide s pogledom na broj našega prebivalstva nsproti broji tam prek. Tevi dve točki sta bile iznagib, da sta našiva poslanca včinola vse, da novo okrožno sodišče, ki bude nastavleno v Sloveniji, pride v Soboti. Te dneve je bila narodnoj skupščini predložena osnova zakona, šteri določuje, da se v mcrav v Sloveniji nastavi peto okrožno sodišče sedežom v M. Soboti. Isti zakonski predlog določuje, da se za krajne zdejšnje sobočkoža okrajna nastavi novo sodišče pri Gradi.

Či demokratje i radičovci ne bi s svojimi nespametnimi nujnimi predlogi zadržavali delo v narodnoj skupščini, bi že poslanci vladine stranke predlog sprijali i bi se naskori obistinile dugoletne žele naše Soboti i cele krajine.

Mi znamo, da eden gospod demokrat jako brše proti sodišči pri Gradi. Znamo pa tudi zakaj. Boji se najpre, da bo mcrav te iti k Gradi i tam nihati v Soboti lepo hižico, štero si je že spravio iz trudov našega ljudstva i tam nihati tudi lepi zasluž.

Delo je bilo žmetno. Kda sta prišla poslanca dol, te je bio v osnovi zakona Ormož, kak sedež okr. sodišča. Trbelo je teda ljudi pripraviti ešče celo na ovkraj Mure, da so se izjavili za Soboti, z druge strani pa merodajne kroge osvedočiti, da je Soboti dosta bole primerna za sedež okrožnega sodišča i da že pravičnost zahteva, da majo na Kranjskom dve okr. sodišči i dve na Štajerskom, edno pa moramo dobiti mi v Slovensko krajino.

S tem de položeni pogol, da se Soboti ešče bole razvije i stopi v krog vekši varašov v Sloveniji.

Tisti demokrat v Soboti pa naj ne misli, da pri Gradi ne vejo, ka za nje pomeni sodišče. Sodišče njim nemre kajak vzeti, pač pa de precil več penez šlo k Gradi. Za gornji deo Goričkoga de to velkoga pomena tidi zato, ar do meli bliže sodišče i s tem menje stroškov.

Penezi:

Ameriški dolar 5675 Din., Čehoslovska krona 168 Din., Austriljski šiling 8 Din., Vogrski pengő 9.73 Din., Nemška marka 13.53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2.28 Din., Švicarski frank 10.93 Jugoslovsanski dinar notira na švicarskoj borzi 9.18.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 350—400 Din., žito 300—340 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., ku korica 280—335 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Živina: v Maribori: biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6-7 D., krave za klobase 4 5 D., mlada živina 7—7.50 Din., teoci 10—12.50 Din. Cena govodine: 10—17 Din., tetelne 17—20 Din.

Svinje: V Maribori: prasci od 5 6 tjednov 180—250 Din., prasci 7 do 9 tjednov 250—300 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10—12.50 Din., mrtva vage kg. 16 do 18 Din.

Belice: na velko 1 do 1.25 D., na placi 1.25 do 1.50 Din.

Mleko: na velko 1.25 do 2 D., na placi 2.50 Din.

Kože: V Ljubljani: polske lisice 290 do 460 Din., vidre 550 do 840 Din., veverice zimske 20 Din., divji zavec 19 Din., jazbec 60 do 66 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 210 do 290 Din., domače mačke 20 Din., krt 4 Din., podlasica bela 80—95 Din., rjava 15 Din.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje
po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann
Murska Soboti
Cerkvena ulica 191.

Zdravo lice

se lahko očuva do késne starosti či se za to brigamo prle kak začne lice venoti. Mladostno svežost moramo varvati dokeč je ne minola. Rabite za gojitev svojega tela, svojega lica, svojji rok i vlas.

I. Fellerovo pravo Kasko pomado za čuvanje lica i kože, ona gladi grbe i brazgotine dela kožo gibko i nežno odstrani pojave staranja dela mladost i zdravje. Izenadi Vas, s kakšov hitrostjov minejo sunčne pege, spokana koža, rdeči nos, piščajci, masni mozolčki i vsefelé falinge kože.

II. Fellerova močna pomada za rast vlasí, štera brani izpadanje vlasí prerane pišlivosti, odstrani lúske mehá trde vlase i je dela bujne, gibke i pomaga rasti.

Za proba 2 lončiča edne, ali po eden lončič od vsake Elsa-pomade s pakivanjom i poštov 88 dinarov.

III. Elsa žajfe zdravja i lepote, štero so ne samo z dišavami napunjene žajfe, nego majo v sebi vrasivo, štero dobro dela, ide v Vašo kožo i jo vzdžavle zdravo, lepo, mlado, Vašo zvúnešajnost pa mladostno svežo.

Fellerove prave žajfe zdravja i lepote so:

ELSA-liljasta mlečna žajfa
ELSA-žumanjasta žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boraksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar več nete šteli meti druge žajfe.

Za proba 5 falatov ELSA-žajfe 52 din. i to s pakivanjom i poštov.

V Vašem haski je, da pošlete peneze naprej zato, ka či naročite po povzetji, pride nekoliko drakše.

Naročite pri naslovi: Lekarnar
EUGEN V. FELLER,
Stubica Donja Centrala 146
Hrvatska.

HALLO!

GVUŠNO!

KMEČKA POSOJILNICA v M. Soboti r. z. z n. z. (poleg špitala).

Hranilni vlog ma nad 1,500.000 Din., štere obrestuje

po 8% do 9%

Vloge se sprejmejo od vsakoga. Dobroga stanja je pa nad 12,000.000 Dinarov.

Uradni dnevi so v torak, četrtrek i v nedelo od 9—12 vöre.

Srečen je tisti, ki ma v gvušnom mestu svoje peneze naložene.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo žčete priti? **Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom.** To pa dosežete, či si date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, štera Vam bude po volji!

Otvoritev

brivskega in česalnega salona za dame in gospode.

Cenjenemu občinstvu vijudno naznanjam da sem otvoril na Lendavski cesti — v hiši g. Čeha poleg pošte, kjer se je nahajala popreje carinarica najmodernejši z vsemi higijenskim i pripravami opremljeni

BRIVSKI in ČESALNI SALON za DAME in GOSPODE

združen z trgovino z higijenskim i toaletnim predmeti.

Cenjenim obiskovalcem jamčim osebnost za točno, solidno, ter strogo strokovno postrežbo.

M. Soboti, dne 18. junija 1928.

Z odličnim spoštovanjem:

Josip Király

brivski in česalni salon za dame in gospode

Murska Soboti
Lendavska c. (v Čehovi hiši.)

Naznanjam

cenjenim starišom, šteri majo férmance, da prosim od ednoga para obleke za delo samo 40 Din. **HAJNAL IG-NAC,** krojač (po indašjem Pozvekovi Naci) M. Soboti.

Naznanje se da,

da je na prodaj v jako dobrem mestu v Štrigovskoj fari ena dobra in lepa hiša z celim gospodarskim poslojem. K hiši spada okrog 20 oralov dobre oratje zemle, travniki, šume z stoječimi drevesi, velik sadovnjak i velik prostor za sajenje goric, vse to je v enem falati skupaj. Prodajajo se tudi isto tam konji, krave, svinje, plugi, brana, kola i vse gospodarska orodja. Proda se skupaj ali tudi posebej, kupci se lahko zglasijo za podrobnejše podatke vsaki dan pri

ALBERT KODBA

gostilničarju
ŠTRIGOVA Medjimurje.

Odam

stesan rušt 20 m. dugi i 6 met. šürki, 14 okovani brven po 5 m. duge i 3 cole debele. Cena se zvedij pri **MARIJI HAIS,** Mala Nedelja.

Ka je „Mastelin“?

„Mastelin“ je prašek za svinje po živinozdravniško preizkušenom recepti, sestavljeni iz aromatični zelišč, kakti Halmus, Eencian i dr. ka povzročča prebavo i tek.

„Mastelin“ vsebuje bridko sol, povzročča čiščenje notranji organov.

„Mastelin“ utrjuje organizem pri živini. Trditelj, da bi se svinje od praška debelile, bi bila neutemeljena. Istina je pa, da se tek pri debelenji dostakrat stavi tidi pri najbogšoj hrani. Te je potrebno dodavati Mastelin, ž njim se obudi tek i dostakrat odstranijo tidi razne bolezni.

„Mastelin“ stavi zavolo toga klanje pred pravim časom. Vsakom i je znano, da pri predčasnom klanji živine nega dobička nego zgabiček.

„Mastelin“ dobite v vsej trgovinaj na deželi za male peneze. Pakeci so po 8 i 6 Dia. Kak se rabi, je napisano na pakeci. — Glavna zaloga: **A. KOSEC,** Maribor.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov **VACLAV PLACEK** v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

Kmečko posestvo

obstoječe iz 28 plügov i to njiv, travnikov, sadonosnika, goric i gošče, stanovanjska i gospodarska poslopja novo zidana i s ciglom pokrita vse fal k odaji zavolo družinski razmer. Poizvedite se pri

ANTON ŠUTJA,

KAPELA, p. RADENCI.